

วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน

ISSN 1685 - 3865

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2557

บทความพิเศษ

Role of Ombudsman in Protecting Human Rights

Ms.Panit Nitithanprapas

Establishment of A Moral and Ethical Society

Hon.Senator Datuk Paul Low Seng Kuan

วารสาร ผู้ตรวจการแผ่นดิน

Journal of Thai Ombudsman

ISSN 1685-3865

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2557)

ที่ปรึกษา

รักษเกชา แฉ่ฉาย

บรรณาธิการ

รอยพิมพ์ ถิระวงษ์

กองบรรณาธิการ

दनัย จันทิม

อดิศร ร่มสนธิ์

ชาลินี ถนัดงาน

สรลลธร มัณขยานนท์

นงนุช ทานิล

นภาพรณ เอ็มพิทักษ์

พริยะ ศิริโพธิ์พันธุ์กุล

สุภรณ์ ยี่งวรการ

ทัศนีย์ คล้ายดี

ทศพล ทองธิราช

อัญรัตน์ เสียมไหม

อัญพัชญ์ สัตยาพันธุ์

เจ้าของ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เลขที่ 120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0 2141 9242 / 0 2141 9255 โทรสาร 0 2143 8275-6

Email : B_InstituteOfOmbudsmanStudies@ombudsman.go.th

Website : www.ombudsman.go.th

เนื้อหา / ข้อความในวารสารเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

การยกวัดร้าง เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่พรรษา

อดิสร ร่มสนธิ¹

¹ เจ้าหน้าที่สอบสวนผู้ชำนาญการ กลุ่มกลั่นกรองและพัฒนางานสอบสวน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรื่องเกี่ยวกับศรัทธาและอาณิสต์ของการสร้างวัด ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชน ในการจรรโลงพระพุทธศาสนาให้สืบเนื่องต่อไป และผลของการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างไม่ว่าจะเป็นโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ ห้องน้ำ รั้ว กำแพงวัด ฯลฯ สิ่งหนึ่งที่พุทธศาสนิกชนเสียสละไม่ว่าจะเป็นแรงกาย แรงใจ หรือทุนทรัพย์ ผลในเบื้องต้นก็คือความสุขทางใจ ที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างวัด นอกจากนี้อาณิสต์ ศรัทธา และความเชื่อที่ว่าหากสร้างถาวรวัตถุให้กับ พระศาสนาแล้วผู้นั้นจะมีสิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต ทำให้ ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง ประกอบการค้าขายก็เจริญ ก้าวหน้า คลายทุกข์ โศก โรค ภัย ทำให้สุขภาพ ร่างกายแข็งแรง ทำให้ทุกข์หนัก ๆ หรือมีเจ้ากรรม นายเวรหนัก ๆ ที่โถมกระหน่ำเราอยู่ก็จะคลี่คลายไป ได้ด้วย ไปไหนมาไหนมีแต่คนคอยช่วยเหลือเกื้อกูล มีแต่สิ่งที่ดี ๆ ครอบครวั และเครือญาติ มีความอบอุ่น รักใคร่ปรองดองกัน ไม่ว่าจะเกิดชาติใดจะเป็นคนมี หลักฐานมั่นคง มีทรัพย์สินเพิ่มพูนมหาศาล เกิดภพ ชาติใดไม่มีตกต่ำ

พระพุทธองค์ ได้ทรงแสดงไว้ว่า

1. ผู้ใดให้ที่พักอาศัย ผู้นั้นเชื่อว่าให้สิ่ง ทั้งปวง (สังยุตตนิกาย สคาถวรรค)
2. ผู้ให้ที่พักอาศัย ฯลฯ ย่อมมีบุญเจริญ ในกาลทุกเมื่อ ทั้งกลางวัน ทั้งกลางคืน เขาตั้งอยู่ในธรรม สมบูรณ์ด้วยศีล เป็นผู้ไปสวรรค์ (วนโรปสูตร)
3. ในวิหารทานกถา พระพุทธองค์ทรง ยืนยันให้เห็นชัดเจนว่า การถวายวิหาร (วัด) ที่อยู่ อาศัยแก่ภิกษุสงฆ์ เป็นสมมุติฐานก่อให้เกิดประโยชน์สุข ทั้งผู้รับและผู้ถวาย ซึ่งทรงแสดงอาณิสต์ไว้ว่า เป็นยอด

ของสังฆทาน เป็นปัจจัยให้ประสบความสำเร็จจนบรรลุถึงพระนิพพานเป็นที่สุด

การได้สร้างสิ่งปลูกสร้างในบวรพุทธศาสนา นั้นนับว่าเป็นการทำบุญในฝ่ายวัตถุทานที่มีอาณิสต์ มาก และผู้ที่ทำนับว่าเป็นผู้ที่มีความฉลาดและโชคดี เป็นอย่างยิ่ง เพราะผลทุกอย่างที่จะบังเกิดขึ้น หลังจากนี้ไม่ว่าจะเป็นกุฏิ โบสถ์ วิหาร หรือแม้แต่ พระพุทธรูปทุก ๆ องค์ในวัด ตลอดจนผลแห่งธรรม ทั้งปวงที่จะเกิดขึ้นในศาสนสถานหลังจาก ที่ได้ทำแล้ว ผู้นั้นจะได้รับผลแห่งกุศลดังกล่าวทั้งหมด เพราะทุกอย่าง ล้วนปลูกสร้างหรือบังเกิดมีขึ้นได้ด้วยศรัทธาของ ผู้สร้างถวาย

โดยทั่วไปเรามักได้ยินและคุ้นเคยคำว่า ที่พัทธสงฆ์ สำนักสงฆ์ และวัด โดยส่วนใหญ่เข้าใจ ความหมายที่ไม่ตรงกับกฎหมาย และผลที่จะเกิด ในทางกฎหมาย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 31 กำหนดให้วัดมี 2 อย่าง คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ ซึ่งหมายถึง วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา แต่เมื่อได้รับอนุญาตให้สร้างวัดและตั้งวัดโดยถูกต้อง ตามกฎหมายแล้ว จึงจะถือว่าเป็นวัดที่ถูกต้อง

ตามกฎหมาย สำหรับการจะเป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีขั้นตอนอย่างไรนั้น ก็ต้องเข้าใจก่อนว่า ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 นั้น วัดมี 2 อย่างคือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาอย่างหนึ่ง และสำนักสงฆ์ อีกอย่างหนึ่ง ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป ส่วนการสร้างวัดและตั้งวัดนั้น ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยที่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2538) ซึ่งออกตามความในมาตรา 6 และมาตรา 32 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 บัญญัติว่า

ข้อ 1 การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาให้กระทำได้เมื่อประชาชนได้มีหนังสือถึงเจ้าคณะอำเภอหรือนายอำเภอแห่งท้องที่ที่วัดร้างนั้นตั้งอยู่ว่าตนมีศรัทธาที่จะบูรณะปฏิสังขรณ์วัดร้างนั้นให้เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา โดยแสดงหลักฐานว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะบูรณะปฏิสังขรณ์วัดร้างนั้นให้เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาได้ และจะจัดให้มีพระภิกษุมายู่อาศัยและจำพรรษาในวัดได้ ไม่น้อยกว่าสี่รูป ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้มีหนังสือต่อเจ้าคณะอำเภอหรือนายอำเภอ

ข้อ 2 เมื่อเจ้าคณะอำเภอหรือนายอำเภอได้รับหนังสือตามข้อ 1 ให้เจ้าคณะอำเภอและนายอำเภอร่วมกันพิจารณาว่า สมควรจะยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาหรือไม่ ถ้าพิจารณาเห็นพ้องต้องกันว่า

(1) วัดร้างนั้นอยู่ในสภาพที่สมควรเป็นที่อยู่อาศัยและจำพรรษาของพระภิกษุ

(2) มีประชาชนในละแวกใกล้เคียงจำนวนมากพอที่จะทำนุบำรุงให้วัดเจริญได้

(3) ตั้งอยู่ห่างจากวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาไม่ต่ำกว่า 2 กิโลเมตร เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร

(4) มีที่ดินพอที่จะขยายให้วัดเจริญได้ ซึ่งไม่ต่ำกว่า 6 ไร่ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น และ

(5) พอใจในหลักฐานของประชาชนตามข้อ 1 ที่จะบูรณะปฏิสังขรณ์วัดร้างนั้นให้เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาและสามารถจัดให้มีพระภิกษุมายู่อาศัยและจำพรรษาในวัดได้ไม่น้อยกว่าสี่รูป

ให้เจ้าคณะอำเภอและนายอำเภอร่วมกันรายงานการขอยกวัดร้างนั้นขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาต่อเจ้าคณะจังหวัดตามแบบที่กรมการศาสนากำหนด

ข้อ 3 รายงานการขอยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษามาตามข้อ 2 ให้แสดงรายการดังนี้

- (1) ที่ตั้งของวัด
- (2) อาณาเขต เนื้อที่และแผนที่แสดงเขตที่ดินของวัด
- (3) ถาวรวัตถุและปูชนียสถาน (ถ้ามี) พร้อมทั้งแผนผัง
- (4) จำนวนพระภิกษุที่จะอยู่อาศัยและจำพรรษา และพระภิกษุที่จะเป็นเจ้าอาวาส
- (5) ระยะห่างจากวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาในละแวกใกล้เคียง
- (6) จำนวนประชาชนในละแวกใกล้เคียงที่จะใช้วัดประกอบศาสนกิจ
- (7) ความเห็นของเจ้าคณะอำเภอและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่วัดร้างนั้นตั้งอยู่

ข้อ 4 เมื่อเจ้าคณะจังหวัดได้พิจารณาเห็นชอบตามรายงานของเจ้าคณะอำเภอและนายอำเภอแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทำความเห็นเสนอต่อไปยังกรมการศาสนา

ข้อ 5 ให้กรมการศาสนาพิจารณารายงานการขอยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาแล้วทำความเห็นเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อขอความเห็นชอบ ในกรณีที่มิข้อสงสัยมหาเถรสมาคมจะให้กรมการศาสนา มีหนังสือสอบถามเจ้าคณะภาคและ

เจ้าคณะใหญ่ซึ่งรับผิดชอบท้องที่ที่วัดร้างนั้นตั้งอยู่ก็ได้ การวินิจฉัยของมหาเถรสมาคมให้เป็นที่สุด

ข้อ 6 เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นชอบแล้ว ให้กรมการศาสนาประกาศยกวัดร้างนั้นขึ้นเป็นวัด มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา และแจ้งให้เจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดวัดนั้นไว้ในความปกครองดูแลแล้วแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่วัดนั้นตั้งอยู่ทราบ

ข้อ 7 ให้กรมการศาสนาจัดทำทะเบียนวัดร้างและแบบรายงานการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา

เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการสร้างวัดในครั้งนี้เป็นกรณีร้องเรียนว่าพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาศดด้วยความล่าช้า และกรณีผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีพฤติการณ์ต่อต้าน ช่มชู้ และปลุกกระดมชาวบ้านให้ต่อต้านการยกฐานะวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้คือ วัดดังกล่าวเดิมเป็นวัดร้าง มีเนื้อที่ประมาณ 16 ไร่ 3 งาน 60 ตารางวา มีกรมการศาสนา (ปัจจุบันสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ แต่มีผู้บุกรุกเข้าทำประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสะเดา ได้มีการก่อสร้างประปาหมู่บ้าน และสนามบาสเกตบอล นอกจากนี้มีชาวบ้านใช้พื้นที่ปลูกผักสวนครัว ประมาณ 80 ราย ต่อมาทางราชการโดย สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด อำเภอ ชาวบ้านกลุ่มผู้ขอยกฐานะวัด และกลุ่มผู้คัดค้าน (ผู้ปลูกผักสวนครัว) ได้มีการร่วม

ประชุมแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งระหว่างราษฎรกับคณะสงฆ์ โดยที่ประชุมตกลงให้ราษฎรได้ดำเนินกิจกรรม ทางการเกษตร โดยปลูกผักสวนครัวในพื้นที่วัด (ร้าง) ต่อไป ให้คณะสงฆ์ดำเนินศาสนกิจต่อไปภายใน อาณาบริเวณที่ทางวัดล้อมรั้วไว้ และให้ชะลอการยก วัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาไว้ก่อน จนกว่าราษฎรจะยอมรับและเลื่อมใสศรัทธายินยอม ให้ยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา

ในเรื่องนี้ผู้ร้องเรียนได้เสนอเรื่องขอยก วัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ซึ่งได้ผ่าน ความเห็นชอบจากคณะสงฆ์ สำนักงานพระพุทธ ศาสนาจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด จนถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแล้ว ซึ่งสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ตรวจสอบเอกสาร เรียบร้อยแล้ว และเตรียมมัสการเจ้าคณะใหญ่เสนอ เรื่องการขอยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา เพื่อเจ้าคณะใหญ่ดำเนินการหรือมอบหมายผู้แทน ตรวจสอบสภาพวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ ก่อนนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 24 / 2541 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2541 ที่กำหนดให้มีผู้แทนเจ้าคณะใหญ่ไปตรวจสอบสภาพวัด ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ก่อนนำเสนอมหาเถรสมาคมให้ความเห็นชอบต่อไป

แต่เนื่องจากมีความขัดแย้งระหว่างราษฎรทั้งสองกลุ่ม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้มอบหมาย ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และอำเภอ ดำเนินการเจรจากับราษฎรเพื่อหาข้อยุติในเรื่องดังกล่าว แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ต่อมาพนักงานผู้รับผิดชอบ สำนวน ได้เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ บริเวณที่มีการร้องเรียน พบว่าด้านหน้าและด้านข้างวัด มีการล้อมรั้ว ภายในวัดมีสิ่งปลูกสร้างได้แก่ ถังประปา หมู่บ้าน 1 แห่ง วิหาร 1 หลัง อาคารปฏิบัติธรรม 1 หลัง กุฏิ 2 ชั้น 1 หลัง ห้องน้ำ 10 ห้อง และพบว่า มี สระน้ำขนาดประมาณ 2 ไร่ มีแม่น้ำใช้แทนโบสถ์ และพื้นที่ข้างเคียงเป็นพื้นที่การเกษตรมีการปลูกพืชผัก สวนครัว จากการสอบถามชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง ทราบว่า ปัจจุบันยังมีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ขอยก วัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษากับกลุ่ม ผู้ปลูกผัก และมีผู้ประท้วงขว้างปาก้อนหินเข้าไปใน เขตวัดทำให้กระเจกและหลังคาอาคารปฏิบัติธรรม ได้รับความเสียหาย

จากการสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องนี้พบว่า

1) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบยังไม่ได้ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะกรณี การบุกรุกที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบล และ ราษฎรผู้ปลูกผักสวนครัว เมื่อที่ดินดังกล่าวอยู่ในการ ครอบครองและเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ แต่สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติกลับปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการ กับผู้บุกรุก หรือดำเนินการจัดทำขอบเขตของที่ดิน ให้มีความชัดเจน หรือดำเนินการบริหารจัดการที่ดิน ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) จังหวัด อำเภอก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถ
อย่างเต็มที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
เนื่องจากที่ประชุมร่วมกันของทุกฝ่ายตกลงกันให้
คณะสงฆ์ดำเนินศาสนกิจต่อไปภายในอาณาบริเวณ
ที่ทางวัดล้อมรั้วไว้ และให้ชะลอการยกวัดสร้างขึ้นเป็น
วัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษาไว้ก่อนจนกว่าราษฎรจะ
ยอมรับและเลื่อมใสศรัทธายินยอมให้ยกวัดสร้างขึ้น
เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา และต่อมาได้เกิด
ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ปลูกผักสวนครัว และกลุ่ม
ผู้ขอยกฐานะวัดร้าง มีการขว้างปาทำลายทรัพย์สิน
ของวัด และมีการขว้างระเบิดจนทำให้เจ้าหน้าที่
ตำรวจได้รับบาดเจ็บ แต่จังหวัด อำเภอก และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ชัดเจน
ต่อประชาชนทั้งสองกลุ่มในการอยู่ร่วมกันในชุมชน
หรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด
ซึ่งหากปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปอาจส่งผลกระทบ
ในวงกว้างต่อไปได้

3) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า เนื่องจากผู้ร้องเรียน
ได้ยื่นคำขอยกฐานะวัดร้างให้เป็นวัดที่มีพระภิกษุ
จำพรรษา โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทาง
ราชการทุกประการ แต่ระยะเวลาได้ล่วงเลยมา
ปีกว่าแล้ว สำนักงานพระพุทธศาสนายังไม่สามารถ
ดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนได้ โดยอ้างว่าเจ้าคณะใหญ่
ยังไม่ได้แจ้งกำหนดการตรวจสอบสภาพวัดให้
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ

ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้เสนอแนะ

1. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เร่งรัดดำเนินการตามขั้นตอนการยกฐานะวัดสร้างขึ้น
เป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ตามคำขอของผู้ร้องเรียน
ต่อไป โดยดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 5
(พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
พ.ศ. 2505 และมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 24 / 2541
เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2541 ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูล
และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่พร้อมความเห็น
เพื่อให้มหาเถรสมาคมพิจารณาต่อไป

2. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ดำเนินการสำรวจและจัดทำแนวเขตที่ดินของวัดร้าง
โดยกันพื้นที่ตามที่เห็นชอบร่วมกันให้คณะสงฆ์
ดำเนินกิจการของสงฆ์ได้ต่อไปภายในบริเวณที่ล้อมรั้วไว้
โดยต้องมีที่ดินที่จะขยายให้วัดเจริญได้ไม่ต่ำกว่า 6 ไร่
ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2538) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 หรือ
ให้สามารถยกฐานะวัดได้ตามกฎหมายเพื่อรองรับ
การยกฐานะวัดสร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา
ในอนาคตต่อไป สำหรับในพื้นที่ที่ราษฎรบุกรุกปลูก
ผักสวนครัวห้ามมิให้ขยายหรือบุกรุกพื้นที่เพิ่มเติม
และให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนและจัดหาประโยชน์
ด้วยการเช่า

3. ให้จังหวัดบุรีรัมย์แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน มีพฤติการณ์ต่อต้าน ช่มชู้ และปลุกกระดมชาวบ้านให้ต่อต้านการยกฐานะวัดร้าง ขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ผลเป็นประการใดให้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

4. ให้จังหวัดบุรีรัมย์กำชับให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง และเจ้าพนักงานตำรวจ ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนถึงหลักการของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การรู้ถึงหน้าที่ของตนเอง และการเคารพสิทธิของบุคคลอื่น รวมทั้งสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และหากพบการกระทำผิดกฎหมาย ให้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่พร้อมความเห็น ให้มหาเถรสมาคมพิจารณาแล้ว ปัจจุบันวัดดังกล่าว ได้รับการจัดตั้งเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาแล้ว โดยเป็นวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2556 ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลบุญกุศลที่เกิดจากการจัดตั้งวัดแห่งนี้ จะส่งผลให้ผู้อ่านทุกท่านมีความสุข เพียบพร้อม บริบูรณ์ด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ และคุณสมบัติ เกิดชาติหน้าฉันใดก็ขอให้ได้เกิดเป็นเทพบุตร เทพธิดา โดยถ้วนทุกผู้ทุกคนด้วยเทิด..สาธุ